

ת"פ 17233/08/18 - אלון אריק נגד מדינת ישראל

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 17233-08-18

16 יוני 2019

לפני:

כב' השופט אורן שגב

המבקש:

אלון אריק
ע"י ב"כ: עו"ד טליה גרידיש

-

המשיבה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד דן טוניק

החלטה

לפניי בקשת הנאשם להורות על ביטול כתב האישום, שהוגש כנגדו בגין ביצוע לכאורה של 3 עבירות כדלקמן: העסקה שלא כדין, העסקה ללא היתר והעסקה ללא ביטוח רפואי של 2 עובדים זרים למשך כ- 10 חודשים, וזאת בניגוד להוראות חוק עובדים זרים, תשנ"א-1991 (להלן - **חוק עובדים זרים**), והכל כמפורט בפרק הוראות החיקוק בסעיף ב' לכתב האישום.

אקדים אחרית לראשית ואציין, כי לאחר שנתתי את דעתי לטענות הנאשם ולתגובת המאשימה, באתי לכלל מסקנה, כי דין הבקשה להידחות, ולהלן טעמיי.

טענות הנאשם בתמצית

1. לטענת הנאשם, דין כתב האישום להתבטל מכוח עיקרון שיוריות המשפט הפלילי, הקובע כי הגשת כתב אישום וניהול הליך פלילי כנגד אדם, הוא המוצא האחרון, ועל המאשימה לשקול בכובד ראש האם קיימים אמצעים חלופיים להפעלת המערכת הפלילית, והאם ניתן להשיג את אותן מטרות תוך פגיעה פחותה ומידתית יותר בנאשם. במקרה דנן, טען הנאשם, המאשימה הגישה כנגדו כתב אישום בלא שבחנה את הנסיבות הספציפיות של המקרה.
2. במסגרת הטענה הכללית דלעיל, העלה הנאשם טענות ספציפיות, לפיהן: נסיבותיו האישיות קשות מנשוא; הוא ראה במו עיניו כי 2 העובדים הזרים אוחזים באישורי שהייה כדין. עובדים אלה לא נחקרו ואין כל ראיה לסתור

לטענת הנאשם; הרשעתו בפלילים, תגרום לו נזק בלתי הפיך; הוא לא קיבל קנסות בעבר ויש לו הסבר מניח את הדעת לנטען כלפיו; בזמנים הרלוונטיים לכתב האישום, הוא חווה משברים אישיים קשים הקשורים במות אחיו ובעובדה שאמו ורעייתו חלו במחלות קשות, דבר שאילץ אותו לסעוד אותן במשך תקופות ממושכות; המאשימה פעלה בניגוד לחובתה להפעיל שיקול דעת ביחס לנסיבות האישיות הנ"ל ולבית הדין הסמכות להעביר את שבט ביקורתו המנהלית על ההליך הפלילי.

3. המאשימה התנגדה לבקשה וטענה, כי מדובר בכתב אישום יזום שהוגש לאחר שהנימוקים להגשתו פורטו כנדרש במזכר הנימוקים שצורף לתגובה כנספח א', על בסיס ראיות שנאספו אצל המאשימה כנגדו ובהתאם להנחיות היועמ"ש. הנחיות אלה נבחנו בעבר ע"י בתי הדין (ע"פ 50688-01-15 **רינה מגנזי נ' מדינת ישראל**) וגובשו על מנת להילחם בין היתר בתופעות של מעסיק שעבר מספר עבירות, מעסיק שהורשע בעבר, העסיק לתקופה ממושכת שלא כדין וכיוצא בזה. במקרה זה, ההחלטה להגיש כתב אישום חלף נקיטה בהליך מנהלי, נעשתה מכוח הסמכות הנתונה למאשימה בסעיף 15 לחוק העבירות המנהליות, תשמ"ו-1985. במזכר הנימוקים, שכאמור לעיל, פירט את הנימוקים שהינחו את המאשימה לבכר את המסלול הפלילי על פני המסלול המנהלי, צוין, כי הנאשם העסיק 2 עובדים זרים שלא כדין למשך תקופה ארוכה ועוד נכתב, כי הימשכות ביצוע העבירות, מהווה נסיבה לחומרא. העובדים נכנסו לישראל שלא כדין ושהו בישראל ללא אשרות שהייה ברות תוקף; בנוסף, חומרת העבירות המיוחסות לנאשם באה לידי ביטוי בכך שהמחוקק קבע לצדן עונשי מינימום וגם כפל קנס במקרה של העסקת מסתנן שלא כדין.

4. ביחס לטענת הנאשם, לפיה ראה במו עיניו את אישוריי השהייה של הנאשמים, מקומה של טענה זו בשלב ההוכחות ולא כעת, וביחס לטענה לפיה הוא אדם נורמטיבי וזו היא לו ההסתבכות הראשונה עם החוק, ציינה המאשימה, כי מרבית הנאשמים בעבירות אלה הם אנשים נורמטיביים ובכל מקרה, אין בכך כדי להוות שיקול לביטול כתב האישום. המאשימה הפנתה בעניין זה לפסיקת בית הדין הארצי לעבודה בע"פ 33112-09-15 **מדינת ישראל נ' זלקינד ואח'** (18.07.17).

5. ביחס למשברים האישיים הקשים שהנאשם חווה, המאשימה טענה כי לא מתקיים קשר סיבתי בין מצבן הרפואי הקשה של בנות משפחתו לבין העבירות המיוחסות לו במסגרת משלח ידו על פני תקופה ארוכה, ובכל מקרה, ככל שהנאשם מבקש לטעון אחרת, עליו לעשות זאת בשלב ההוכחות. ביחס לטענתו כי הרשעתו תפגע בפרנסתו, טענה המאשימה, כי מדובר בטענה בעלמא שלא הובאו לה כל תימוכין. כך או כך, בהתאם ל-2 הוראות חוק הרלוונטיות לעניין: חוק עסקאות גופים ציבוריים, התשל"ו-1976 ותקנה 6א(1) ותקנה 6א(ב) לתקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993, לא נשקפת לנאשם פגיעה ביכולתו להגיש הצעות למכרזים.

6. המאשימה חתמה את טיעוניה בכך שביטול כתב אישום בהליך פלילי מטעמים של הגנה מן הצדק, הנו מהלך קיצוני שבית המשפט אינו נזקק לו, אלא במקרים חריגים וקיצוניים, שאינם מתקיימים במקרה זה. בנוסף, לא הוכח כי נפל פגם בהתנהלותה של המאשימה באופן שמצדיק את התערבותו של בית הדין.

אשר להכרעתי

(א) בעפ"א 50688-01-15 מדינת ישראל נ' רינה מגנזי (25.07.16), עמד בית הדין הארצי על העקרונות המנחים בנוגע להחלטת המדינה להגיש כתב אישום חלף הטלת קנס מנהלי. נביא

להלן בתמצית את קביעותיו של בית הדין הארצי, היפות לענייננו:

(ב) חוק העבירות המנהליות נועד להתמודד עם מצב של ריבוי העבירות בחוקים ובתקנות ולהציע דרכי ענישה חלופיות באופן שהמחוקק יצר דרך ענישה חלופית בדמות הגדרת עבירות מסוימות כ"עבירה מנהלית" שבצידה קנס מנהלי, וזאת במטרה לשפר את האכיפה, להקטין את העומס המוטל על רשויות האכיפה והשיפוט;

(ג) סעיף 15 לחוק הנ"ל מאפשר בתנאים מסוימים להגיש כתב אישום במקרה של ביצוע עבירה מנהלית;

(ד) אשר לברירה שבין "המסלול המנהלי" לפי חוק העבירות המנהליות ובין "המסלול הפלילי" קבע בית המשפט העליון בעניין אפרתי(בג"ץ 5537/91 אליהו אפרתי נ' כרמלה אוסטפלד, פ"ד מו(3) 501 (3.6.1992)) כי "דרך המלך היא להטיל בגין קנס מנהלי, ובהליך מנהלי; זו דרך המלך, ואילו יוזמת הפרקליטות להגיש אישום פלילי בגין עבירה מנהלית היא החרג והיוצא לכלל".

(ה) במסגרת קביעת מדיניות ההעמדה לדין פלילי במקרה של עבירה המוגדרת כעבירה מנהלית, הוציא היועץ המשפטי לממשלה הנחיות לרשויות התביעה (נוהל והנחיות להפעלת חוק העבירות המנהליות, התשמ"ו - 1985 (הנחיה מס' 4.3041, מעודכן ליום 29.6.2011) להלן - **הנחיות היועמ"ש**). מדובר ברשימה בלתי ממצה. בנוסף, ביום 18.5.2008 פורסם עדכון של ההנחיות הפנימיות לעניין הגשת כתבי אישום בעבירות מנהליות במקום הטלת קנס מנהלי. בסעיף 2 להנחיות אלה נקבע כי תחת הטלת קנס מנהלי ניתן להגיש כתב אישום במקרים של ריבוי עבירות (לא רלוונטי לענייננו). בסעיף 5 להנחיות 2008 נקבעו נסיבות נוספות אשר בהתקיימן ניתן להגיש כתב אישום תחת הטלת הקנס המנהלי. גם כאן, מדובר ברשימה בלתי ממצה;

(ו) החלטת רשויות התביעה להגיש כתב אישום תחת הטלת קנס מנהלי נתונה לביקורת שיפוטית לפני בית המשפט שאליו הוגש כתב האישום (בג"ץ 9131/05 ניר עם כהן ירקות אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' מדינת ישראל, (6.2.2006)). ביקורת זו תופעל בהתאם לכללים המקובלים במשפט המנהלי, ובכלל זה בחינת סבירות ההחלטה.

אשר לענייננו

7. בבקשתו לביטול כתב האישום, הנאשם לא הצביע על פגם שנפל בהתנהלות המאשימה בהחליטה לבכר את המסלול הפלילי בעניינו, ובמה דברים אמורים? כתב האישום מייחס לנאשם העסקה שלא כדין, ללא היתר וללא עריכת ביטוח רפואי של 2 עובדים למשך תקופה של 9-10 חודשים, וזאת במסגרת משלח ידו. אין ספק, כי מדובר בעבירות שהמחוקק ראה לנכון לייחס להן חומרה יתרה, וזאת ניתן ללמוד מהעובדה שקבע עונשי מינימום בצידן ואף קבע כפל קנס במקרה שההעסקה שלא כדין היא של עובד שהסתכן למדינת ישראל, שלא כדין.

8. אם בכך לא די, עסקינן בתקופות העסקה משמעותיות של כ- 10 חודשים, ובבית דין זה הוגשו ומוגשים ע"י המאשימה, כדבר שבשגרה, כתבי אישום על העסקת עובדים זרים שלא כדין לתקופות קצרות בהרבה. להלן מספר דוגמאות: הע"ז 53316-12-13 - **1.5 חודשים**; הע"ז 7824-02-14 - **1 חודש**; הע"ז 24712-07-13 - **1 חודש**; 7456-08-13 - **3 שבועות**; 41055-07-13 - **10 ימים**; 50161-03-14 - **9 ימים**. כאמור לעיל, מעבר לתקופת ההעסקה המשמעותית, במקרה זה מדובר על 2 עובדים שהסתכנו לישראל.

9. מעיון במזכר הנימוקים עולה, כי הנסיבות הרלוונטיות הקשורות בביצוע העבירות לכאורה, נלקחו בחשבון והחלטה על הגשת כתב אישום יזום, עולה בקנה אחד עם הנחיות היועמ"ש, והיא מידתית וסבירה. בהקשר זה, אציין, כי שלל הנימוקים שהעלה הנאשם, המתייחסים לנסיבותיו האישיות, אינם יכולים להוות עילה לביטול כתב האישום, וזאת מן הטעם שטענתו כי ראה אישורי שהייה ברי תוקף אצל העובדים שהעסיק, הנה טענה שדינה להתברר בשלב הראיות, ובוודאי שאינה יכולה להתברר כטענה מקדמית; באשר לנסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, הקשורות במצבן הבריאותי של רעייתו ואמו וכן במותו של אחיו, מעבר לעובדה שלא נטען, כי טענות אלה הועלו בפני המאשימה עד כה והיא התעלמה מהן, הרי שמשהוגש כתב אישום, המקום להעלותן הוא בשלב הטיעונים לעונש, ככל שהנאשם יורשע בדיון.

10. הוא הדין לגבי הטענה בנוגע לנזק שלכאורה ייגרם לפרנסתו של הנאשם, ככל שיורשע. מעבר לעובדה שהטענה נטענה ללא כל תימוכין, הרי שמקומה לא בשלב מקדמי זה, אלא רק לאחר שהנאשם יודה בעובדות כתב האישום, ולאחר שיוצגו ראיות לכך שהנזק שייגרם לו יהיה בלתי הפיך.

11. כידוע, בתי המשפט עושים שימוש בסמכותם להורות על ביטול כתב אישום במשורה ורק במקרים בהם מוכח כי נפל פגם מהותי בהתנהלות המאשימה, או כי היא הפעילה את שיקול דעתה באופן לא מידתי או לא סביר, ולחלופין, לא הפעילה אותו כלל. אין זה המקרה בתיק זה ולא מצאתי כי מתקיים צידוק כלשהו להתערב בהחלטת המאשימה להגיש כתב אישום.

אחרית דבר

12. הבקשה נדחת.

13. לאור העובדה שכתב האישום הוגש בחודש 08/2018, אני מורה לסנגורית להגיש בתוך 30 יום מהיום את תשובתו המפורטת בכתב של הנאשם לעובדות כתב האישום. לחלופין, ככל שיושג הסדר בין הצדדים, להגיש הודעה מתאימה על כך לביה"ד בתוך פרק הזמן הנ"ל.

14. מובהר, כי בהיעדר הודעה או תשובה מפורטת בכתב, אורה, בחלוף המועד שנקצב, על העברת התיק לשמיעת ראיות, ללא מתן התראה נוספת.

15. לעיוני למתן החלטה ביום 17.07.19.

ניתנה היום, י"ג סיוון תשע"ט, (16 יוני 2019), במעמד הצדדים/בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.